

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИНСТИТУТА ЗА АКРЕДИТОВАЊЕ БИХ
ЗА 2017. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-07-16-1-709/18

Сарајево, јули 2018. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	УВОД	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА	7
2.1	Реализоване препоруке	7
2.2	Препоруке чија је реализација у току	7
2.3	Нереализоване препоруке	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	8
3.1	Систем интерних контрола процеса	8
3.2	Организација и руковођење	10
3.3	Финансијско управљање и контрола	10
3.4	Интерна ревизија	10
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	12
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1	Путни трошкови	12
5.2	Преглед прихода и примитака	13
5.3	Биланс стања	13
5.3.1	Потраживања за испоручене услуге и робе	14
5.4	Преглед динамике запошљавања	14
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	14
7.	КОМЕНТАРИ	16
	ПРИЛОЗИ	16

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за акредитовање Босне и Херцеговине (у даљем тексту Институт)** за 2017. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Института** одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услијед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји **Института** не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услијед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основ за мишљење с резервом

1. Институт није документовао исказани салдо потраживања за испоручене услуге и робе, нити их је пописао приликом провођења годишњег пописа (тачка 5.3.1 Извјештаја).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основу за мишљење с резервом, финансијски извјештаји **Института** приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2017. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- Систем интерних контрола Института, нарочито код благајничког пословања, није успостављен на одговарајући начин (тачка 3.1 Извјештаја).

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Института** за 2017. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се **Институт** руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Института** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Института**, према

дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Института** за 2017. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Институт није предузимао активности на усаглашавању Правилника о унутрашњој организацији с постојећим прописима из ове области, мада је рок за усаглашавање истекао (тачка 3.2 Извјештаја).

Сарајево, 18.07.2018. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену објективности и истинитости финансијских извјештаја и оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Институт је самостална институција основана Законом о акредитовању БиХ¹ и Законом о оснивању Института за акредитовање БиХ². Према законским одредбама, Институт је надлежан за:

- развијање, провођење и одржавање система акредитовања Босне и Херцеговине;
- провођење процедуре акредитовања и надзор органа за оцјењивање усаглашености;
- заступање Босне и Херцеговине у европским и међународним организацијама за акредитовање;
- организовање и провођење специјалистичког образовања кадрова у области акредитовања;
- развијање и успостављање информационог система о додијељеним акредитацијама и документима из области акредитовања;
- друге управне и стручне послове.

Сједиште Института је у Сарајеву.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Института за 2016. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност с одговарајућим законима и прописима, уз скретање пажње на недостатке код проведених процедура јавне набавке. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Институт није доставио одговор на основу члана 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, а у забиљешкама уз финансијске извјештаје је наведено да су настављене активности на унапређењу система интерних контрола.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука.

2.1 Реализоване препоруке

- У вези с успоставом система финансијског управљања и контроле, Институт је утврдио мапу пословних процеса и процијенио ризике за све процесе.

2.2 Препоруке чија је реализација у току

- Након избора добављача за хотелски смјештај уведена је пракса да се рачуни хотелског смјештаја плаћају жирално, а не готовински.
- Крајем године је измијењена одлука о накнадама за експерте – спољне

сараднике, а ефекти примјене ће се утврдити у 2018. години.

- Побољшано је планирање набавки у погледу обухватања предмета набавки, а проведени су поступци који нису обухваћени првобитним планом набавки (хотелски смјештај). Даља побољшања су потребна у дијелу правовременог планирања отпочињања процедуре набавки.

2.3 Нереализоване препоруке

- Није било нових активности на усаглашавању правилника о унутрашњој организацији и систематизацији с прописима из ове области.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Систем интерних контрола процеса

Поступцима ревизије уочили смо да систем интерних контрола у Институту није успостављен на задовољавајући начин. Проблеми у функционисању појединих пословних процеса су, између осталог, проузроковани дужим боловањима, првенствено запослених у Служби за опште, правне и финансијске послове. Поред тога смо стекли утисак да се нису озбиљно схватили проблеми у вези с функционисањем службе, као и да предузете активности на рјешавању проблема нису биле адекватне.

Током обављања ревизије уочили смо значајне слабости система интерних контрола које нису имале коначног утицаја на тачност финансијских извјештаја. Ти недостаци се односе на обрачун накнада трошкова запослених, неадекватне контролне поступке и уредност документације код благајничког пословања и извршеног пописа потраживања.

Приликом обрачуна **накнаде за превоз** није у потпуности примијењен подзаконски акт којим је регулисана ова врста накнаде, па је код већине тестираних накнада износ већи у односу на накнаду која је прописана, али је било и случајева да су обрачунате накнаде у мањем од прописаног износа. Слична ситуација је и с **накнадом за топли оброк** који је такође исплаћен у износу већем од прописаног, због чега је запосленима извршена корекција у јануару 2018. године. Укупна разлика више и мање исплаћених накнада нису материјално значајне и нису утицале на мишљење, а настале су као резултат неадекватно успостављеног система интерних контрола.

Препорука

Потребно је да Институт изврши додатну контролу обрачуна и исплате накнада за превоз и топли оброк и на адекватан начин коригује погрешно извршене исплате.

Ревизорским поступцима смо утврдили слједеће недостатке код **благајничког пословања**:

- током већег дијела 2017. године једно лице је вршило исплате и уплате готовине путем благајне, водило благајнички дневник и вршило контирање појединачних позиција, као предуслов за књиговодствени унос у Главну књигу путем ИСФУ система, и није у континуитету била обезбијеђена додатна контрола документације и благајничког дневника, с обзиром на то да је лице задужено за контролне активности било на боловању дужи период;
- пропратна документација (прилози) физички није одложена уз припадајући благајнички дневник, већ одвојено у засебном регистратору, а благајнички дневници нису адекватно нумерисани по хронологији;
- у појединим мјесецима, благајничка документација није била уредна, односно, ни благајница ни лице задужено за контролу нису потписали благајничке дневнике, евидентирање промјена у благајничком дневнику вршено је графитном оловком, констатовано је доста исправки у преносу крајњег и евидентирања почетног салда у благајничком дневнику, у неким случајевима исплата за одређени дан евидентирана је као промјена у благајничком дневнику другог дана итд.

Напомињемо да су нам презентовани записници пописне комисије на 31.12.2017. године и записници из 2018. године у којима је комисија именована за попис новчаних средстава у благајни констатовала да пописано стање новчаних средстава одговара стању исказаном у благајничком дневнику и Главној књизи.

Препорука

Потребно је да Институт организује обављање благајничког пословања у складу с прописима из области рачуноводства. У случајевима дужег одсуства радника чији опис послова подразумева и контролне активности у процесу благајничког пословања, потребно је на адекватан начин обезбиједити њихово обављање.

Поред тога, констатовали смо потребу даљег јачања система интерних контрола код планирања појединих накнада и код употребе возила:

- Планирање средстава за јубиларне награде није вршено на основу података из евиденције запослених, због чега је реализација на аналитичкој позицији већа од планиране (планирано је 870 КМ, а исплаћено 2.490 КМ).
- Анализирањем путних налога за службена возила, уочили смо да су поједине релације од преко 100 км/дневно евидентирание као „локо“ и да се за одређене релације исказују нереалне километраже.

Препорука

У циљу контроле намјенске потрошње потребно је успоставити контроле провјере исказане „локо“ возње, те анализирати односно преиспитати евидентирање пређеног пута у путним налозима за појединачне релације.

3.2 Организација и руковођење

Унутрашња организација, начин рада и руковођења, те опис радних мјеста у Институту утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији из 2015. године. Правилником су систематизована радна мјеста за 28 извршилаца. У току године није било нових активности на усаглашавању описа радних мјеста у складу с важећим одлукама Савјета министара БиХ¹. Усмено смо информисани да ће се у 2018. години приступити изради новог правилника о унутрашњој организацији, којим се планира другачији начин организације послова у Институту.

Препорука

Институт је дужан окончати активности на усклађивању описа радних мјеста с постојећом регулативом.

Институтом руководи директор којег, на основу Закона о државној служби у институцијама БиХ, именује Савјет министара БиХ на период од пет година. Директор има једног замјеника, који га замјењује уколико он није у могућности да обавља своја овлаштења. Савјет министара БиХ је директора Института именовао 09.12.2015. године. На основу информације о истеку мандата замјенику директора, Савјет министара БиХ је задужио Агенцију за државну службу да распише јавни оглас за попуњавање радног мјеста замјеника директора. До окончања активности на именовању на основу јавног огласа, Савјет министара БиХ је именовао вршиоца дужности замјеника директора на период од три мјесеца, почев од 01.01.2018. године.

3.3 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле није у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Институт је сачинио попис и мапирање пословних процеса, процијенио ниво инхерентног ризика и ниво резидуалног (преосталог) ризика. У обрасцу за утврђивање ризика у свим процесима је процијењен мањи резидуални (преостали) ризик. У Стратегији управљања ризицима, Институт је навео да ће у регистру ризика бити евидентирани резултати процјене с минимално средњом оцјеном изложености ризику.

3.4 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ² и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ³, за обављање интерне ревизије у Институту надлежна је Јединица интерне ревизије у Министарству спољне трговине и економских односа БиХ. У току године није вршена интерна ревизија Института.

4. БУЏЕТ

Институт је пројекцијом буџета за 2017. годину планирао буџет у висини горње

границе расхода, у износу од 1.159.000 КМ. У додатку буџета (анексу) планирано је додатних 130.000 КМ за издатке за материјал, средства за финансирање планираних активности оцјењивања и одржавања акредитација, трошкове набавке моторног возила, компјутерске опреме и трошкове опремања сервер собе у Институту. Укупна пројекција буџета Института за 2017. годину износила је 1.248.000 КМ.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину¹, Институту су у буџету одобрена средства у износу од 1.198.000 КМ, што је за 42.000 КМ или 4% више у односу на одобрени буџет за 2016. годину.

У Табели 1. приказан је преглед одобреног и извршеног буџета.

Табела 1.
КМ

Износи у

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
Текући издаци	1.144.000	-	1.144.000	1.095.786	96
Капитални издаци	54.000	-	54.000	51.323	95
Текући грантови	-	-	-	-	
Вишегодишња капитална улагања	-	-	-	-	
Новчане донације	-	-	-	-	
Укупно:	1.198.000	-	1.198.000	1.147.109	96

Институт је извршио усклађивања (преструктурисања) расхода буџета у новембру 2017. године, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ преструктурисања износио је 14.000 КМ (повећани су путни трошкови и уговорене услуге, а смањени трошкови накнада запослених, издаци за телефонске и поштанске услуге, издаци за енергију и комуналне услуге, набавка материјала и издаци за текуће одржавање). У образложењу захтјева наведено је да су додатна средства неопходна због реализације планираних активности на оцјени усклађености тијела која учествују у процесу акредитовања и оцјењивања на лицу мјеста, за шта се ангажују вањски сарадници, а њихови издаци се евидентирају на поменутиим позицијама.

План и програм рада Института за 2017. годину достављен је Савјету министара БиХ који га је усвојио 01.02.2017. године. Извјештај о раду Института садржи планиране и реализоване програмске задатке, међународне споразуме и активности, активности у подручју акредитовања, информације о иницијативи за пријем запослених због повећаног интересовања привредних субјеката за акредитовање, информацију о тренутним смјештајним капацитетима у закупљеном простору и информације о одобреним и реализованим средствима у 2017. години.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2017. годину и доставио га

надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Годишњи финансијски извјештаји Института објављују се на веб страници (<http://www.bata.gov.ba>) у року од 10 дана од усвајања Извјештаја о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза, на сједници Савјета министара БиХ.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.147.109 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2017. годину мање за 50.891 КМ.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (605.583 КМ), накнаде запослених (66.348 КМ), путне трошкове (148.697 КМ), трошкове закупа (106.338 КМ), уговорене и друге услуге (116.735 КМ) и капиталне издатке (51.323 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Путни трошкови

Издаци за путне трошкове реализовани су у износу од 148.697 КМ, од чега трошкови путовања у земљи износе 84.963 КМ, а трошкови путовања у иностранство 63.734 КМ.

Најзначајнији путни трошкови у земљи се односе на путне трошкове ангажованих водећих оцјенитеља, техничких оцјенитеља и техничких експерата из различитих области који учествују у процесу акредитовања (прелиминарне посјете, оцјењивање на лицу мјеста, надзорно оцјењивање, мониторинг и др.). У Одлуци о структури цијене експерт/дана утврђено је да накнада за уговор о ауторском дјелу покрива и све издатке службених путовања везано за поступак акредитовања/надзора (дневнице, накнаде трошкова за смјештај, накнаде трошкова за превоз и осталих накнада у вези са службеним путовањем). Институт је крајем године донио нови правилник о висини накнаде за спољне сараднике, чији ефекти ће се моћи оцијенити у 2018. години.

Исплата путних трошкова је током 2017. године вршена путем благајне, а крајем године је уведена пракса да се рачуни за хотелски смјештај у земљи плаћају жирално.

Трошкови за лична возила у земљи износили су 26.082 КМ. Ангажована лица у процесу акредитовања најчешће користе лична возила приликом обављања службених путовања, за шта им се признаје одговарајућа накнада. У тестираним путним налозима смо уочили да током већег дијела године уз обрачун накнаде није приложена карта удаљености између релација с исказаном километражом и доказ о цијени горива. Крајем године је уведена пракса документовања удаљености, али *није*

утврђен једнообразан начин документовања цијене горива.

Трошкови путовања у иностранству јавним средствима реализовани су у износу од 16.146 КМ, на основу оквирног споразума који је важио до 31.12.2016. године и оквирног споразума закљученог у 2017. години.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 411.280 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2017. годину мање за 125.720 КМ.

Значајни приходи односе се на: приходе од пружања јавних услуга (408.680 КМ) по основу захтјева за одобравање, продужавање или проширење акредитације, оцјењивања и одржавања система акредитације. Евидентирање прихода у Главној књизи врши Министарство финансија и трезора БиХ на основу извршених уплата. Институт врши фактурисање услуга, евидентирање потраживања и праћење наплате потраживања.

5.3 Биланс стања

У Билансу стања на 31.12.2017. године исказана су укупна средства у износу од 138.193 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 223.080 КМ.

У Табели 2. приказана је структура средстава и обавеза Института.

Табела 2.
КМ

Износи у

Опис	Салдо 31.12.2016	Салдо 31.12.2017	Индекс 3/2
1	2	3	4
Готовина, краткорочна потраживања и залихе	80.271	82.130	102
Стална средства	15.415	56.063	364
Укупно актива:	95.686	138.193	144
Краткорочне обавезе и разграничења	159.321	167.017	105
Дугорочне обавезе и разграничења			
Извори средстава	15.415	56.063	364
Укупно пасива:	174.736	223.080	128

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (73.897 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (56.063 КМ), обавезе према добављачима (14.619 КМ), обавезе према физичким лицима (20.213 КМ), обавезе према запосленима (58.217 КМ) и краткорочна разграничења 73.831 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Потраживања за испоручене услуге и робе

На недостатке система интерних контрола у процесу евидентирања потраживања за испоручене услуге и робе указали смо у Извјештају за 2016. годину. Наведени недостаци у вези с уносом и евидентирањем потраживања кроз помоћну књигу (модул потраживања) утицали су на активности код утврђивања стварног стања потраживања на крају 2017. године.

Институт је извршио попис средстава, потраживања и обавеза, али код провођења пописа потраживања за испоручене услуге и робе није до краја окончао активности на утврђивању стварног стања потраживања у помоћној евиденцији и савјештању с потраживањима која су евидентирана у Главној књизи. Потраживања за испоручене услуге и робе исказана су у Главној књизи у износу од 73.897 КМ. У извјештају о попису констатовано је укупно стање потраживања, без пописа потраживања на основу аналитичког прегледа по купцима, отвореним тј. неплаћеним рачунима и констатацијом од када датирају потраживања. Суштина обављања пописа је управо да се потврде стања исказана у пословним књигама и обезбиједи тачност финансијских извјештаја.

Поред тога што годишњи попис није реализован у складу с прописима, ни током обављања ревизије није нам презентована аналитика потраживања (отворене ставке из модула потраживања или ручно направљен преглед по купцима и неплаћеним рачунима), на основу ког се може потврдити исказано стање потраживања.

Препорука

Институт треба прије пописа извршити одговарајуће припреме за његово провођење, обезбиједити аналитику по купцима и отвореним ставкама (неплаћеним рачунима) за сваког од купаца, те на тај начин омогућити да се потврди стање исказано у Главној књизи.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, у Институту је планиран 21 запосленик. Укупан број запослених на крају године био је 21, колико је износио и просјечан број запослених у току године.

Проблем с обављањем послова запослених који су одсутни по основу дужег боловања Институт је покушао превазићи ангажовањем запослених путем уговора о раду на одређено вријеме и ангажовањем волонтера. На основу сагласности Агенције за државну службу, до повратка радника с боловања извршен је пријем на одређено вријеме у трајању до три мјесеца. За обављање послова другог радног мјеста, такође због кориштења дужег боловања, Институт је ангажовао волонтера.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио План јавних набавки за 2017. годину како је прописано Законом о јавним набавкама. Према важећим прописима, Институт није обавезан да објављује План набавки на веб страници, јер су планирани поступци нижи од 50.000 КМ. За провођење поступака јавне набавке задужена је стална комисија која учествује у фази припреме тендерске документације, врши оцјену пристиглих понуда и обавља остале послове и задатке везане за провођење поступка јавне набавке.

Код планирања и провођења набавки констатовали смо побољшања у смислу да су вршене измјене и допуне плана у ситуацијама када се за то указала потреба, а проведен је и поступак набавке хотелског смјештаја који није планиран. Недостатке смо уочили код правовременог планирања покретања и провођења јавне набавке за услуге авиопревоза. Процедура набавке услуга авиопревоза покренута је у складу с планираним роком (фебруар 2017. године), а с изабраним добављачем је 21.04.2017. године закључен оквирни споразум. Институт је, до закључења новог оквирног споразума, вршио набавку по раније закљученом оквирном споразуму, који је важио до 31.12.2016. године. У периоду након временског истека оквирног споразума реализован је износ од 6.398 КМ.

Препорука

Потребно је да Институт планира правовремено отпочињање процедура јавних набавки, засновано на информацијама о важењу закључених оквирних споразума или уговора.

Према презентованим подацима, Институт је у 2017. години провео три поступка јавних набавки из текућих издатака (конкурентски и поступак у складу с Анексом II Дио Б) и један конкурентски поступак из капиталних издатака. Након проведених поступака закључени су уговори у вриједности од 94.629 КМ (с ПДВ-ом).

Наводимо општа запажања и слабости уочене током ревизије јавних набавки:

- У процедури јавне набавке возила (вриједност уговора износи 44.343 КМ с ПДВ-ом) није извршена анализа тржишта о задовољености конкуренције и могућности да на основу техничке спецификације у поступку може учествовати више понуђача, односно да техничка спецификација других понуђача одговара захтјевима наведеним у конкурентском захтјеву.
- У захтјеву за достављање понуда код конкурентског захтјева (набавка услуга авиопревоза, канцеларијског материјала и возила) није предвиђена примјена ценовног преференцијала домаћег. Наведени недостатак није утицао на коначну оцјену достављених понуда јер су у поступцима учествовали само домаћи понуђачи.

Препорука

Потребно је да Институт приликом сачињавања тендерске документације за набавку возила обезбиједи анализу о постојању конкуренције у погледу техничке спецификације возила. Код утврђивања услова у тендерској документацији треба водити рачуна о одредбама које се односе на примјену преферецијалног третмана домаћег и доказа који се достављају уз понуду.

7. КОМЕНТАРИ

Институт у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2017. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

**Чланови тима за
финансијску ревизију**

Фатима Механовић, с.р.

Аднан Мухаремагић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и
контролу квалитета
финансијске ревизије**

Драгољуб Ковинчић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2017. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2017. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2017. годину

Назив институције: Институт за акредитовање Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1.144.000	0	1.144.000	1.095.786	96
Бруто плате и накнаде	618.000		618.000	605.583	98
Накнаде трошкова запослених	77.000	-7.000	70.000	66.348	95
Путни трошкови	152.000	4.000	156.000	148.697	95
Издаци телефонских и пошт. услуга	17.000	-2.000	15.000	12.737	85
Издаци за енергију и ком. услуге	22.000	-3.000	19.000	14.849	78
Набавка материјала	12.000	-1.000	11.000	10.988	100
Издаци за услуге превоза и горива	10.000		10.000	6.356	64
Унајмљивање имовине и опреме	107.000		107.000	106.338	99
Издаци за текуће одржавање	6.000	-1.000	5.000	4.788	96
Издаци за осигурање	3.000		3.000	2.367	79
Уговорене и друге посебне услуге	120.000	10.000	130.000	116.735	90
2. Капитални издаци	54.000	0	54.000	51.323	95
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	54.000		54.000	51.323	95
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
Укупно (1+2+3+4+5)	1.198.000	0	1.198.000	1.147.109	96

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2018. године.

Директор:
Жељко Медак

Биланс стања на 31.12.2017. године

Назив институције: Институт за акредитовање Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2016.	31.12.2017.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	80.271	82.130	102
Новчана средства	3.976	8.233	207
Краткорочна потраживања	76.295	73.897	97
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	15.415	56.063	364
Стална средства	226.131	264.479	117
Исправка вриједности	210.716	208.416	99
Неотписана вриједност сталних средстава	15.415	56.063	364
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	95.686	138.193	144

3. Краткорочне обавезе и разграничења	159.321	167.017	105
Краткорочне текуће обавезе	17.530	34.970	199
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	65.610	58.217	89
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	76.181	73.831	97
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	15.415	56.063	364
Извори средстава	15.415	56.063	364
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	174.736	223.080	128
------------------------------	----------------	----------------	------------

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2018. године.

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за акредитовање Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2017. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину (Службени гласник БиХ број 94/16) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, _____

Директор:

Жељко Медак